

ΓΡΑΠΤΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ
Α' ΛΥΚΕΙΟΥ
ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΚΕΙΜΕΝΟ Α'

Θηραμένης δέ και οί ἄλλοι πρέσβεις ἐπεὶ ἦσαν ἐν Σελλασίᾳ, ἐρωτώμενοι δέ ἐπὶ τίνι λόγῳ ἤκοιεν εἶπαν ὅτι αὐτοκράτορες περὶ εἰρήνης, μετὰ ταῦτα οἱ ἔφοροι καλεῖν ἐκέλευον αὐτούς. Ἐπεὶ δ' ἤκον, ἐκκλησίαν ἐποίησαν, ἐν ἣ ἀντέλεγον Κορίνθιοι καὶ Θηβαῖοι μάλιστα, πολλοὶ δέ καὶ ἄλλοι τῶν Ἑλλήνων, μὴ σπένδεσθαι Ἀθηναίοις, ἀλλ' ἐξαιρεῖν. Λακεδαιμόνιοι δέ οὐκ ἔφασαν πόλιν Ἑλληνίδα ἀνδραποδιεῖν μέγα ἀγαθὸν εἰργασμένην ἐν τοῖς μεγίστοις κινδύνοις γενομένοις τῇ Ἑλλάδι, ἀλλ' ἐποιοῦντο εἰρήνην ἐφ' ᾧ τὰ τε μακρὰ τεῖχη καὶ τὸν Πειραιᾶ καθελόντας καὶ τὰς ναῦς πλήν δώδεκα παραδόντας καὶ τούς φυγάδας καθέντας, τὸν αὐτὸν ἐχθρὸν καὶ φίλον νομίζοντας Λακεδαιμονίους ἔπεσθαι καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν ὅποι ἄν ἠγῶνται. Θηραμένης δέ καὶ οἱ σὺν αὐτῷ πρέσβεις ἐπανέφερον ταῦτα εἰς τὰς Ἀθήνας. Εἰσιόντας δ' αὐτούς ὄχλος περιεχεῖτο πολὺς, φοβούμενοι μὴ ἄπρακτοι ἦκοιεν. Οὐ γὰρ ἐνεχώρει μέλλειν διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἀπολλυμένων τῷ λιμῷ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1) Να μεταφραστεί το απόσπασμα: «Λακεδαιμόνιοι δε οὐκ ἔφασανεἰς τὰς Ἀθήνας».

Μονάδες 30

2) Όταν οι ἔφοροι ἔμαθαν ὅτι ο Θηραμένης και οι ἄλλοι πρέσβεις εἶχαν ἐρθει ἐξουσιοδοτημένοι να διαπραγματευτοῦν τους ὅρους της εἰρήνης, κάλεσαν σε συνέλευση στη Σπάρτη ὅλους τους συμμάχους.

α) Ποιες ἦταν οι προτάσεις των συμμάχων και γιατί;

β) Ποιες ἦταν οι προτάσεις των Λακεδαιμονίων και γιατί;

Μονάδες 10

3) α) Ποιοι ἦταν οι ὅροι της εἰρήνης τους οποίους επέβαλλαν οι Σπαρτιάτες στους Ἀθηναίους και ποιες οι συνέπειες του καθενός;

β) Ποιος ἦταν ο κυριότερος ὅρος και με ποιο τρόπο επιτυγχάνεται η διαφοροποίησή του ἀπὸ τους δευτερεύοντες;

Μονάδες 10

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Ξενοφώντας Ελληνικά Βιβλίο 2. Κεφάλαιο 3. §11-14

[Μετάφραση:Ρόδης Ρούφος]

[11] Η εκλογή των Τριάντα έγινε αμέσως μετά την κατεδάφιση των Μακρών Τειχών και των τειχών του Πειραιά. Ενώ όμως εντολή τους ήταν να συντάξουν ένα σύνταγμα που θα ρύθμιζε τον πολιτικό βίο, όλο ανέβαλλαν τη σύνταξη και τη δημοσίευσή του· στο μεταξύ συγκροτούσαν τη Βουλή και τις άλλες αρχές όπως ήθελαν αυτοί. [12] Έπειτα άρχισαν να συλλαμβάνουν τους γνωστούς καταδότες, που τον καιρό της δημοκρατίας είχαν κάνει τη συκοφαντία επάγγελμα και ταλαιπωρούσαν την καλή τάξη, και να τους παραπέμπουν για θανατική καταδίκη. Η Βουλή τους καταδίκασε μ' ευχαρίστηση, και το πράμα δε δυσαρεστούσε καθόλου όσους ένιωθαν πως τίποτα κοινό δεν είχαν μ' αυτούς. [13] Αργότερα ωστόσο άρχισαν να καταστρώνουν σχέδια για να επιβάλουν την ανεξέλεγκτη κυριαρχία τους στην πόλη. Το πρώτο βήμα ήταν να στείλουν στη Λακεδαίμονα τον Αισχίνη και τον Αριστοτέλη, για να πείσουν το Λύσανδρο να ενεργήσει να τους δοθεί φρουρά -που υπόσχονταν να συντηρούν αυτοί - «ώσπου να βγάλουν από τη μέση τα κακά στοιχεία και να οργανώσουν το καθεστώς». Εκείνος πείστηκε και φρόντισε να τους δώσουν τη φρουρά με τον Καλλίβιο για αρμοστή. [14] Μόλις οι Τριάντα πήραν τη φρουρά βάλθηκαν να καλοπιάνουν με κάθε τρόπο τον Καλλίβιο, για να εγκρίνη όλες του τις πράξεις· αυτός πάλι τους έδινε στρατιώτες από τη φρουρά, που τους βοηθούσαν να συλλάβουν όποιους ήθελαν -όχι πια «κακά στοιχεία» κι ασήμαντα πρόσωπα, αλλ' από δω και μπρος όποιον τους δημιουργούσε την υποψία ότι δε θ' ανεχόταν τον παραμερισμό του κι ότι, αν δοκίμαζε ν' αντιδράση, θα βρισκε πολλούς συμπαραστάτες.

4) Να σχολιάσετε με τη βοήθεια του μεταφρασμένου αποσπάσματος (**κείμενο β'**) που σας δίνεται (**«Ξενοφώντας Ελληνικά Βιβλίο 2. Κεφάλαιο 3. §11-14»**), την εντύπωση που δημιουργήθηκε στην Αθήνα ότι η ημέρα εκείνη αποτελούσε την αρχή της ελευθερίας για την Ελλάδα.

Μονάδες 10

5) α) Να γραφούν οι τύποι που ζητούνται.

ἐποίησαν: το απαρέμφατο ενεστώτα ενεργητικής φωνής

ἐκέλευον: το β' ενικό αορίστου ενεργητικής φωνής

γενομένοις: το γ' πληθυντικό ενεστώτα

ἦσαν: το ίδιο πρόσωπο του άλλου αριθμού.

β) Ἑλληνίδα πόλιν, αὐτοκράτορες, τὰς ναῦς, τῶν Ἑλλήνων, θάλατταν: να γραφεί η ίδια πτώση του άλλου αριθμού.

Μονάδες 10

6) α) Να χαρακτηριστούν συντακτικά οι υπογραμμισμένες λέξεις του κειμένου.

β) «ἐπί τίνι λόγῳ ἤκοιεν» : να αναγνωρίστε το είδος της δευτερεύουσας πρότασης, να την χαρακτηρίσετε συντακτικά και να δικαιολογήσετε την εισαγωγή και την εκφορά της..

Μονάδες 10

7) α) **αίρεση, ισόγειος, διάπραξη, πληθυντικός, απώλεια:** Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες έχουν ετυμολογική συγγένεια.

β) Να συνδέσετε κάθε λέξη της Α' στήλης με την συνώνυμή της στη Β' στήλη.

Δύο λέξεις της Β' στήλης περισσεύουν.

A'	B'2
1. φημί	α) δεῖ
2. ἔπομαι	β) ἔξεστι
3. φοβοῦμαι	γ) λέγω
4. νομίζω	δ) δέδοικα
5. χρή	ε) φύομαι
	στ) ἀκολουθῶ
	ζ) οἴομαι

Μονάδες 10

8) Να κατατάξετε τα ακόλουθα βιογραφικά στοιχεία του Ξενοφώντα κατά χρονική σειρά:

α) Συμμετείχε ως μισθοφόρος στο στράτευμα του Κύρου κατά του αδελφού του Αρταξέρξη.

β) Μεγάλωσε σε εύπορη οικογένεια στον Δήμο της Ερχιάς Αττικής.

γ) Ακολούθησε τον Σπαρτιάτη βασιλιά Αγησίλαο στη μάχη της Κορωνείας.

δ) Υπηρέτησε στο σώμα των ιππέων της πατρίδας του, της Αθήνας.

ε) Οδήγησε τους Έλληνες μισθοφόρους (τους Μυρσίους) από τα βάρη της Ασίας στην πατρίδα τους.

Μονάδες 10